

Təsdiq edirəm:
 Biznes mühiti və beynəlxalq
 reytinglər üzrə Komissiyanın sədri,
 Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin
 birinci müavini Yaqub Eyyubov

26.01.2021-ci il

**Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Maliyyə bazarlarının inkişafı və kreditlərin əlçatanlığı işçi qrupunun
 2021-ci il üçün Fəaliyyət Planı**

Sıra №-si	İndikatorlar	Mövcud vəziyyət (2019-2020-ci illər üzrə)	Metodologiya	Görüləcək tədbirlər	Son icra müddəti	İcra orqanları	Məsul şəxslər
“Doing Business” Hesabatı							
1.	Kreditlərin alınması <u>Global İnnovasiya İndeksi</u> (4.1.1 Kreditlərin alınması)	1-ci yer, 100 bal	Kreditlərin alınması indikatoru aşağıdakı 4 əsas alt-indikatorun qiymətləndirilməsi nəticəsində müəyyən edilir: 1. Borcalanların və kreditorların qanuni hüquqları (hüquqi norma indeksi); 2. Kredit məlumatlarının dərinliyi indeksi; 3. Kredit bürosunun əhatəliliyi (yetkin yaşlı əhali sayına faiz nisbətində); 4. Kredit reyestrinin əhatəliliyi (yetkin yaşlı əhali sayına faiz nisbətində).	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi: 1. “Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərin hazırlanması və aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi 2. Kredit bürosunun əhatəlilik dairəsinin genişləndirilməsi	01.08.2021	Mərkəzi Bank, Ədliyyə Nazirliyi	Tural Feyzullayev, Sevinc Həsənlı
					01.08.2021	Mərkəzi Bank, “Azərbaycan Kredit Bürosu” MMC, Ədliyyə Nazirliyi	Tural Feyzullayev, Elçin Həbibov, Sevinc Həsənlı

				3. Məsafədən maliyyə xidmətlərinin təqdim edilməsinə, o cümlədən onlayn kreditləşməyə dair qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərin aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi	01.09.2021	Mərkəzi Bank, "Azərbaycan Kredit Bürosu" MMC, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi	Tural Feyzullayev, Elçin Həbibov, Gülru Hüseynova
Qlobal Rəqabətlik Hesabatı							
2.	9.01 Özel sektora daxili kredit qoyuluşları	97-ci yer, 32,8 bal	Özəl sektora daxili kredit qoyuluşlarının ÜDM-də payı, %-lə	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:	01.07.2021	Mərkəzi Bank, İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Mehdi Həsənov, Kamran Babayev
	Global İnnovasiya İndeksi (4.1.2 Özel sektora daxili kredit qoyuluşları)	113-cü yer, 20,8 bal		1. Banklar tərəfindən real sektora kredit qoyuluşunun artırılması ilə bağlı tənzimləyici çərçivənin təkmilləşdirilməsi			
				2. Mikromaliyyə institutları tərəfindən özəl sektora kredit qoyuluşlarının artırılmasının stimullaşdırılması	01.07.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Mikromaliyyə Assosiasiyası, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası, İqtisadiyyat Nazirliyi (Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA))	Tural Feyzullayev, Jalə Hacıyeva, Yunus Abdulov, Kamran Babayev
3.	9.02 KOS-ların maliyyələşdirilməsi	24-cü yer, 61 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən Rəhbərlərin Rəyi Sorğusunda "Ölkənizdə kiçik və orta ölçülü müəssisələr (KOM) öz biznes fəaliyyətləri üçün lazım olan maliyyələşməni maliyyə sektoru vasitəsilə nə dərəcədə əldə edə bilirlər?" sualına cavab [1 = əldə edə bilmirlər; 7 = yüksək dərəcədə əldə edə bilirlər].	KOS-ların alternativ maliyyə bazarlarına çıxışının artırılması üçün infrastrukturun formalaşdırılması istiqamətində aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi	01.09.2021	İqtisadiyyat Nazirliyi (o cümlədən KOBİA), Mərkəzi Bank	Kamran Babayev, Tural Feyzullayev, Mehdi Həsənov

4.	9.03 Vençur kapitalinin əlçatanlığı	24-cü yer, 52 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən Rəhbərlərin Rəyi Sorğusunda "Ölkəinizdə innovativ və həmçinin, riskli layihələri olan startap sahibkarları üçün maliyyələşməni təmin edəcək sərmayəçi tapmaq nə dərəcədə asandır?" sualına cavab [1 = olduqca çətindir; 7 = çox asandır].	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:			
				1. Startaplar üçün vergi güzəştlərinin optimallaşdırılması imkanlarının nəzərdən keçirilməsi	01.10.2021	İqtisadiyyat Nazirliyi (o cümlədən KOBİA)	Mehdi Həsənov, Kamran Babayev
				2. Vençur və kraudfanding mexanizmlərinin hüquqi çərçivəsinin və onlara zəmanət mexanizmlərinin formalaşdırılması	01.10.2021	İqtisadiyyat Nazirliyi (o cümlədən KOBİA), Mərkəzi Bank	Mehdi Həsənov, Kamran Babayev, Tural Feyzullayev
5.	9.04 Bazar kapitallaşması	110-cu yer, 4,5 bal	Listinqdə olan bütün yerli şirkətlərin ümumi dəyərinin ÜDM-ə nisbəti, %-lə.	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:			
				1. Listinqə qoşulmanın stimullaşdırılması	01.11.2021	Mərkəzi Bank, İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Fond Birjası İştirakçıları Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Mehdi Həsənov, Ceyhun Hacıyev
				2. Emissiya prosedurlarının sadələşdirilməsi ilə bağlı infrastruktur və normativ çərçivəyə baxılması	01.11.2021	Mərkəzi Bank, Ədliyyə Nazirliyi, Azərbaycan Fond Birjası İştirakçıları Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Sevinc Həsənlı, Ceyhun Hacıyev
				3. Dövlət şirkətlərinin fond birjasında listinqə çıxarılması imkanlarına baxılması	01.11.2021	Mərkəzi Bank, İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Fond Birjası İştirakçıları Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Mehdi Həsənov, Ceyhun Hacıyev

				4. Səhmləri kütləvi təklif üsulu ilə buraxılan emitentlərə vergi güzəştlərinin tanınması imkanlarına baxılması	01.11.2021	Mərkəzi Bank, İqtisadiyyat Nazirliyi (Dövlət Vergi Xidməti), Azərbaycan Fond Birjası İştirakçıları Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Mehdi Həsənov, Ceyhun Hacıyev
6.	9.05 Sığorta haqları	118-ci yer, 9,5 bal	Həyat və qeyri-həyat sığortası haqlarının həcmnin ÜDM-ə nisbəti, %-lə	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:			
				1. Sığorta bazarının sağlamlaşdırılması və dayanıqlılığının artırılması üçün tənzimləyici çərçivənin təkmilləşdirilməsi	01.10.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Sığortaçılar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Azər Əliyev
				2. Sığorta ilə bağlı məlumatlılığın artırılması	01.10.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Sığortaçılar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Azər Əliyev
7.	9.06 Bankların sağlamlığı	77-ci yer, 65,6 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən Rəhbərlərin Rəyi Sorğusunda "Ölkənizdə bankların sağlamlığını necə qiymətləndirirsiniz?" sualına cavab [1 = olduqca aşağı, bankların kapitallaşma ehtiyacı var; 7 = olduqca yüksək].	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:			
				1. Bank sisteminin dayanıqlılığının artırılması üçün nəzarət çərçivəsinin təkmilləşdirilməsi	01.04.2021	Mərkəzi Bank, Maliyyə Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Gündüz Əliyev, Sevinc Həsəni, Mehdi Həsənov, Yunus Abdulov
				2. Bank sektorunda aparılan islahatların ictimaiyyətə effektiv çatdırılmasının təşkili	01.06.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Yunus Abdulov

8.	9.07 Kredit portfelində qeyri-işlək kreditlərin çəkisi	123-cü yer, 73,1 bal	Ölkədəki bankların qeyri-işlək kreditlərinin məbləğinin onların kredit portfelinin cəminə nisbəti	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:				
				1. Kreditlərin verilməsi zamanı qoyulan girovların qiymətləndirilməsi sahəsində problemlərin həlli ilə bağlı təkliflərin hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi	01.05.2021	Mərkəzi Bank, İqtisadiyyat Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi	Tural Feyzullayev, Mehdi Həsənov, Sevinc Həsənlı	
				2. Qeyri-işlək aktivlərin idarə olunması ilə bağlı hüquqi çərçivənin və hüquqi mexanizmlərin formalaşdırılması	01.05.2021	Mərkəzi Bank, Ədliyyə Nazirliyi	Tural Feyzullayev, Sevinc Həsənlı	
9.	9.08 Kredit fərqi	1-ci yer, 100 bal	Kreditin ÜDM-ə nisbəti və bu əmsalın uzunmüddətli tendensiya arasındakı fərqi	İqtisadi artıma dəstək verən kreditlərin artımının təmin edilməsi üçün tənzimləyici və dövlət dəstəyi mexanizmlərinin formalaşdırılması məqsədilə təkliflərin hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi və bu istiqamətdə işçi qrupu tərəfindən zəruri dəstəyin göstərilməsi	01.04.2021	Mərkəzi Bank	Tural Feyzullayev	
10.	9.09 Bankların kapital adekvatlığı əmsalı	47-ci yer, 100 bal	Bankların tənzimləyici kapitalının (səhmdar kapitalı, açıqlanmış və açıqlanmamış ehtiyatlar, yenidən qiymətləndirmə ehtiyatları, ümumi ehtiyatlar və digər alətlər) onların risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərinə nisbəti	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:				
				1. Banklarda risk menecmentinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tənzimləyici mexanizmlərin və bilik-bacarıqların təkmilləşdirilməsi	01.08.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Yunus Abdulov	
				2. Bankların kapital dayanıqlılığının möhkəmləndirilməsi üçün Bazel III standartlarına keçidin təmin olunması istiqamətində işlərin sürətləndirilməsi	01.08.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Yunus Abdulov	
İqtisadi Azadlıq İndeksi								
11.	4.3 Maliyyə azadlığı	44-cü yer, 69,3 bal	İndeksin hesablanması aşağıdakı 5 alt-indikator əsasında aparılır: 1. Hökumət tərəfindən maliyyə sektorunun tənzimlənmə dərəcəsi; 2. Hökumət tərəfindən banklar və digər maliyyə təşkilatlarına	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:				
				1. Azərbaycan Beynəlxalq Bankının özəlləşdirilməsi üzrə planların və bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərin daha geniş işıqlandırılması, indeksi hazırlayan təşkilatla zəruri məlumat mübadiləsinin təmin edilməsi və bununla bağlı təkliflərin verilməsi	01.10.2021	Mərkəzi Bank, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi	Tural Feyzullayev, Mehdi Həsənov, Gündüz Əliyev	

			müdaxilə dərəcəsi (birbaşa və dolayı sahiblik); 3. Hökumətin kreditlərin paylanmasına təsiri; 4. Maliyyə və kapital bazarlarının inkişaf səviyyəsi; 5. Xarici rəqabətə açıqlıq.	2. Maliyyə xidmətləri sektorunda hesabatlılığın şəffaflığının artırılması	01.10.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Yunus Abdulov
				3. Xarici investorların yerli maliyyə bazarına çıxış imkanlarının artırılması üzrə işlərin aparılması	01.10.2021	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Fond Birjası İştirakçıları Assosiasiyası, Mərkəzi Bank	Mehdi Həsənov, Ceyhun Hacıyev, Tural Feyzullayev

Qlobal İmkanlar İndeksi

12.	Maliyyə əlçatanlığı	93-cü yer	Əhalinin hər 100 min nəfərinə düşən bankomatların sayı; Əhalinin hər 10 min nəfərinə düşən bank filiallarının sayı; Maliyyə sektoru tərəfindən verilən daxili kreditlərin ÜDM-də payı, %-lə; Özəl sektora daxili kredit qoyuluşlarının ÜDM-də payı, %-lə; KOS-ların maliyyələşdirilməsi; Vençur kapitalının əlçatanlığı; Kredit kartı sahibliyi (15+ yaşlı əhali sayına faiz nisbətində); Debet kartı sahibliyi (15+ yaşlı əhali sayına faiz nisbətində); Kommersiya banklarının əmanətçiləri (hər 1000 nəfər yetkin əhali sayına nisbətə)	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:			
				1. Ödəniş kartı bazarının inkişaf etdirilməsi və ödəniş kartları ilə aparılan əməliyyatların genişləndirilməsi	01.06.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Yunus Abdulov
				2. Ayrı-ayrı məhsul növləri üzrə maliyyə savadlılığının artırılması	01.10.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası, İqtisadiyyat Nazirliyi (KOBİA)	Tural Feyzullayev, Yunus Abdulov, Kamran Babayev
				3. Maliyyə inklüzivliyinin artırılması ilə bağlı banklara metodoloji dəstəyin göstərilməsi	01.08.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Banklar Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Yunus Abdulov

13.	Maliyyə dərinliyi	93-cü yer	Həyat və qeyri-həyat sığortası haqlarının həcmnin ÜDM-ə nisbəti, %-lə;	Azərbaycan kredit bürosunda məlumatların əhatə dairəsinin genişləndirilməsi istiqamətində aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:			
			Müştərək fondların ÜDM-ə nisbəti, %-lə;	1. Kapital bazarı alətləri ilə bağlı sahibkarların və digər əhali qruplarının maarifləndirilməsi	01.11.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Fond Birjası İştirakçıları Assosiasiyası, İqtisadiyyat Nazirliyi (KOBİA)	Tural Feyzullayev, Ceyhun Hacıyev, Kamran Babayev
			Qeyri-işlək kreditlərin kredit portfelinin cəminə nisbəti, %-lə;	2. İnvestisiyanın səmərəliliyi ilə bağlı maliyyə savadlılığının artırılması tədbirləri	01.11.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Fond Birjası İştirakçıları Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Ceyhun Hacıyev
			Pensiya fondlarının ÜDM-ə nisbəti;				
			Banklar tərəfindən verilən kreditlərin ÜDM-də payı, %-lə;				
			Özəl kredit bürosunun əhatəliliyi (yetkin yaşlı əhali sayına faiz nisbətində);				
			Kredit reyestrinin əhatəliliyi (yetkin yaşlı əhali sayına faiz nisbətində);				
			Bank sisteminin həcmi;				
			Özəl borc, kreditlər və borc qiymətli kağızlarının ÜDM-də payı, %-lə;				
			Qeyri-dövlət qiymətli kağızları.				
Global İnnovasiya İndeksi							
14.	4.1.3. Mikromaliyyə kreditlərinin ÜDM-də payı	82-ci yer, 27,23 bal	Mikromaliyyə kredit təşkilatları tərəfindən verilmiş kreditlərin ÜDM-də payı	Mikromaliyyə kredit təşkilatları tərəfindən kreditləşmənin artırılması istiqamətində təkliflərin hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən zəruri dəstəyin göstərilməsi	01.07.2021	Mərkəzi Bank, Azərbaycan Mikromaliyyə Assosiasiyası	Tural Feyzullayev, Jalə Hacıyeva

Yerli və beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığın gücləndirilməsi

15.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	Hüquqi aktların ingilisdilli versiyalarının hazırlanması, mütəmadi yenilənməsi, bu barədə müvafiq beynəlxalq təşkilatların əlaqəli şəxslərinin məlumatlandırılması istiqamətində aidiyyəti qurum tərəfindən zəruri işlərin görülməsi və işçi qrupu tərəfindən həmin quruma lazımi dəstəyin göstərilməsi	Mütəmadi	Mərkəzi Bank	Fərahim Hüseynzadə
16.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	Beynəlxalq reytinglər üzrə sorğularda iştirak edən şirkətlərlə (rezident və qeyri-rezident) müvafiq sahədə mütəmadi əməkdaşlığın təmin olunması	Mütəmadi	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri
17.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	Hesabat hazırlayan ekspert və ya qiymətləndirmə qrupu ilə əməkdaşlığın qurulması və ölkədəki mövcud göstərici və ya qanunvericilik tələbləri barədə dəqiq məlumatların Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Katibliyi ilə razılaşdırılmaqla onlara çatdırılması	Mütəmadi	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri